

Çocukların Sağlıklı Beslenmesinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Türkçe Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması: Sağlıklı Yeme İle İlgili Aile Desteği Ölçeği

The Turkish Validity and Reliability Study for Child Healthy Eating: Parental Support for Healthy Eating

Esma KABASAKAL¹, Umur Ece ARSLAN², Sarp ÜNER³, Hande ÜNLÜ KONŞUK⁴, Nazmi BİLİR⁵, Mahmut Sadi YARDIM⁶, Terry HUANG⁷, Özgür ARAZ⁸, Hilal ÖZCEBE⁹

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı, çocuklarda sağlıklı yeme ile ilgili aile desteği ölçeğini (SYADÖ) Türkçeye uyarlamak, geçerlik ve güvenilirliğini belirlemektir.

Yöntem: Bu çalışmada SYADÖ'nün Türkçeye uyarlaması, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Ölçek yedi aşamalı dil eşdeğerliği çalışması yapıldıktan sonra Ankara ilinde üç farklı sosyo-ekonomik düzeyden seçilen altı okulda yürütülmüştür. Çalışmaya 8-10 yaş grubunda 608 ilköğretim 4.sınıf kız ve erkek öğrencileri dahil edilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliği açıklayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi ile güvenilirliği test tekrar test yapılmıştır. Güvenirlik katsayısı olarak Spearman rho korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Ölçeğin iç tutarlığı Cronbach's alpha katsayısı ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: SYAD ölçeği, tek boyutlu 5 maddeden oluşmuştur. Erkek çocuklar için Spearman's rho= 0,721 ve Cronbach's alpha=0,741 değerleri kız çocuklar için Spearman's rho=0,811 ve Cronbach's alpha= 0,804 olarak elde edilmiştir.

Sonuç: SYAD ölçeği orijinal yapıya uyum sağlamaktadır ve Türkçe geçerli ve güvenilir olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: aile desteği, çocuk, ölçek geçerlik ve güvenilirlik, sağlıklı yeme,

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to assess validity and reliability of the Parental Support for Healthy Eating (PSHE) in Turkey, after relevant scales are translated to Turkish.

Methods: In this study, the Turkish version of the PSHE scales were validated. The study using the scales was conducted after a seven-stage language equivalence study was carried out in six schools which were selected from three different socio-economic levels in Ankara province. In the study, 608 female and male students from the 4th grade of primary schools were included, who were in the 8-10 age group. The construct validity of the scale was tested by means of explanatory factor analysis and confirmatory factor analysis. Spearman rho correlation coefficient was used as the reliability coefficient. The internal consistency of the scale was evaluated with Cronbach alpha coefficient.

Results: PSHE scale was consisted of 5 items. For boys, Spearman's rho was obtained as 0.721 and Cronbach's alpha was obtained as 0.741. Similarly, for girls Spearman's rho was computed 0.811 and Cronbach's alpha was obtained as 0.804.

Conclusion: The PSHE scales follow the original structure and Turkish adoption of these scales can be used as valid and reliable.

Keywords: children, healthy eating, parent support, scale validity and reliability

1. Dr. Öğr. Üyesi: Assistant Professor, Yıldırım Beyazıt University, Nursing Department, Public Health Nursing Department
E-posta Adresi: esm.akf@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0001-9305-4363

2. Doç. Dr.: Assoc. Prof. Public Health Institute, Department of Health Research
E-posta Adresi: umutarsl@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0002-0884-8079

3. Prof. Dr., Professor, Lokman Hekim University, Faculty of Medicine Department of Public Health
E-posta Adresi: sarpuner@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0002-9880-8811

4. Dr. Öğr. Üyesi, Assistant Professor, Public Health Institute, Department of Health Research,
E-posta Adresi: hande.konsukunlu@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0003-3572-0254

5. Prof. Dr., Prof. of Public Health
E-posta Adresi: nazmi.bilir@gmail.com
ORCID:0000-0002-9285-1835

6. Dr. Öğr. Üyesi, Assistant Professor, Hacettepe University, Faculty of Medicine, PublicHealthDepartmentmahmut.

E-posta Adresi: yardim@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0002-4130-8883

7. Center for Systems and Community Design, Graduate School of Public Health and Health Policy, City University of New York, New York NY USA.

E-posta Adresi: Terry.Huang@sph.cuny.edu,
ORCID ID: 0000-0001-5544-5187

8. University of Nebraska - Lincoln, College of Business, Lincoln, NE, USA, University of Nebraska Medical Center, College of Public Health, Omaha, NE, USA

E-posta Adresi: oaraz2@unl.edu, ORCID ID: 000-0003-2951-2301

9. Prof. Dr.: Prof. Dr. Hacettepe University, Faculty of Medicine, Public Health Department,
E-posta Adresi: hilalozcebe@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0002-0918-8519

Gönderim Tarihi:26.10.2019 - Kabul Tarihi: 05.11.2020

GİRİŞ

Çocukluk çağı şişmanlığı, dünyada olduğu gibi Türkiye’de de giderek artan önemli bir halk sağlığı sorunudur (1). Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), şişmanlığın önlenmesi için çocukların yeme davranışını etkileyen ebeveyn uygulamalarının önemine değinmektedir (2). Aileler, ev ortamını şekillendirerek birçok yeme davranışının kazandırılması için çocukların düzenli ve sağlıklı beslenmelerine katkı sağlarlar. Herkesin bir arada olduğu “aile yemekleri”, çocukların düzenli ve sağlıklı bir beslenme davranışlarını geliştirmenin yanı sıra yetişkin dönem sağlıklı yeme alışkanlıklarının temeli açısından bir fırsat oluşturmaktadır. Sağlıklı beslenmeyi önemseyen ebeveynler, evde sağlıklı yiyeceklerin bulunabilirliğini arttırabilir, sağlıklı yeme davranışları modelleyebilir ve çocukları sağlıklı tercihler için teşvik edebilir (3).

Ebeveynlerin sağlıklı beslenmedeki özendirici davranışlarının çocukların sağlıklı beslenmeleri ile ilişkili olduğu ortaya koyulmuştur (4). Çocuklar içerisinde buldukları dönemde, yetişkinleri izler ve taklit ederler. Ebeveynlerin çocuklarına sağlıklı beslenme davranışlarıyla rol model olması gerekmektedir. Bu nedenle çocukların sağlıklı beslenmesinde aile desteğinin sağlanması literatürde önemle değinilen bir husustur. (3,5,6). Ancak aileler çalışma koşulları, stres, maddi sorunlar gibi çeşitli nedenlerle çocuklarını sağlıklı besleme konusunda destekleyici çevre oluşturamayabilirler. Bu durum çocuğun sağlıklı bir büyüme gelişmesi açısından olumsuz olabileceği gibi, aile açısından çaresizlik, suçluluk ve kaygı gibi stres oluşturan bir durumdur (7,8).

Ailelerin, çocukların sağlıklı yeme davranışları kazanmasındaki etkisini değerlendirecek çalışmalara gereksinim bulunmaktadır. Türkiye’de ebeveynlerin çocuklarının sağlıklı yeme desteğini değerlendiren bir ölçek bulunmamaktadır. Yurt dışı literatürde uygun ölçme aracı olarak Story ve arkadaşları tarafından geliştirilen “Parent Encouragement for Healthy Eating” oldukça yaygın olarak kullanılan bir ölçme aracıdır (9).

Bu çalışmada “Sağlıklı Yeme ile İlgili Aile Desteği Ölçeği” şeklinde çevirisi yapılan bu ölçeğin

Türkçeye uyarlanması, geçerlilik ve güvenilirlik analizlerinin yapılması amaçlanmıştır. Geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanan bu ölçme aracı kullanılarak çocuklara sağlıklı yeme alışkanlığı kazandırmada ailenin desteği belirlenebilecektir ve bu doğrultuda çocukların sağlıklı yeme davranışlarına ilişkin ailenin stratejilerin geliştirilmesi yönelik planlamalar yapılabilecektir.

YÖNTEM

Bu çalışma, Çocukluk Döneminde Şişmanlık, Ailelerin Algısı ve Yaklaşımı Projesi (TUA-2015-5521) nin birinci aşamasında gerçekleştirilmiştir. Story ve arkadaşları (2003) tarafından geliştirilen ölçeğin orijinal adı “Parent Encouragement for Healthy Eating”dir(9). Ölçek çocuklarda sağlıklı yeme ile ilgili aile desteğinin değerlendirilmesinde kullanılmak amacıyla 8-10 yaş grubu kız çocukları üzerinde geliştirilmiştir. Ölçek 5 maddeden ve tek boyuttan oluşan üçlü likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin Cronbach’s alpha değeri 0,69’dur. Ölçeğin Türkçe’ye uyarlanmış adı “Sağlıklı Yeme İle İlgili Aile Desteği Ölçeği” olarak belirlenmiştir. Ölçek Özcebe, Üner, Yardım, Arslan, Ünlü, Bilir, Huang ve Araz tarafından “Çocukluk Döneminde Şişmanlık, Ailelerin Algısı ve Yaklaşımı (Proje No: TUA-2015-5521)” çalışması kapsamında 2015 yılında uyarlanmıştır (10). Ölçeğin dil eşdeğerliği çalışması yedi aşamada tamamlanmıştır. Bu aşamalar şu şekildedir;

- Türkçe ve İngilizceyi iyi düzeyde bilen araştırmacılar tarafından ölçeğin Türkçeye çevirisi yapılmıştır.
- Türkçe çeviri oluşturulan uzman paneli (halk sağlığı uzmanları, diğer sağlık profesyonelleri, Türkçe öğretmenleri ve Türk Dili ve Edebiyatı uzmanları) görüşü alınarak trans kültürel anlam yönünden uygunluk sağlanmaya çalışılmıştır.
- Uzman görüşleri doğrultusunda, önerilen düzeltmeler yapılarak ölçeğin Türkçe hali yeniden düzenlenmiştir.
- Çalışmanın yapılacağı yaş grubundan 20 çocuk ve ailesi ile ön uygulama yapılmış ve ölçeğin Türkçe eşdeğerliği tamamlanmıştır
- Türkçe eş değeri tamamlanan ölçek, Türkçe öğretmenleri ve Türk Dili ve Edebiyatı uzman-

larından oluşan beş kişilik bir ekip tarafından dil geçerliği açısından değerlendirilmiş ve son şekli verilmiştir.

- Türkçeye çevirisi yapılan ölçek, ABD’de profesyonel bir Mütercim Tercümanlık Bürosu tarafından tekrar İngilizce ‘ye çevrilmiştir.
- Ana dili İngilizce olan bir grup, İngilizceye geri çevirisi yapılan ölçeğin orijinali ile benzerliğini belirlemek üzere incelemişler ve çeviri metnini orijinali ile uyumlu bulmuşlardır.

Ölçekte toplam beş soru bulunmaktadır. Sorular ailelerin çocuklarının meyve ve sebze yemesini destekleme düzeyini, gazlı içecekleri daha az içmesi ve su içmesini destekleme düzeyi ve yağsız süt içilmesine yönelik önerilerini içermektedir. Her soru için 3 düzeyde yanıt alınmaktadır. Bu yanıtlardan “nerdeyse hiç”: 1 puan, “bazen”: 2 puan ve “hemen her zaman”: 3 puan olarak değerlendirilmektedir. Ölçekten en düşük 5en yüksek 15 puan alınabilir. Ölçekte ters kodlanan madde yoktur. Ölçekten yüksek puan alma sağlıklı yeme için olumlu aile desteğini göstermektedir. Ölçeğin Türkçe formunun geçerlik, güvenilirlik çalışması için Ankara’nın üç farklı sosyo-ekonomik düzeydeki ilçelerinden altı okul seçilmiştir. Çalışmada bu okullardaki 4. sınıfı öğrencilerine ula-

şılmıştır (9-11yaş). 641 öğrenciden 608’i anketi yanıtlamayı kabul etmiştir (n=284, %46,7 kız ve n=324 %53,3 erkek). Çalışmada sosyo-ekonomik düzeye göre düşük gelir grubunda 230 (%37,8), orta gelir grubunda 192 (%31,6) ve yüksek gelir grubunda 186 (%30,6) öğrenci yer almıştır. Bu çalışmada test–tekrar test çalışmasına toplam 511 öğrenci katılmıştır.

Katılımcıların 274’ü (%53,6) erkek ve 237’i (%46,4) kız öğrencidir. Çalışmada sosyo-ekonomik düzeye göre düşük gelir grubunda 164 (%32,1), orta gelir grubunda 182 (%35,6) ve yüksek gelir grubunda 165 (%32,3) öğrenci yer almıştır. Veriler öz bildirim yoluyla ve nicel olarak toplanmıştır.

Bu çalışmanın yapılması için İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve okul yönetiminden izin alınmış, Hacettepe Üniversitesi Girişimsel Olmayan Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır (GO 14-429-07).

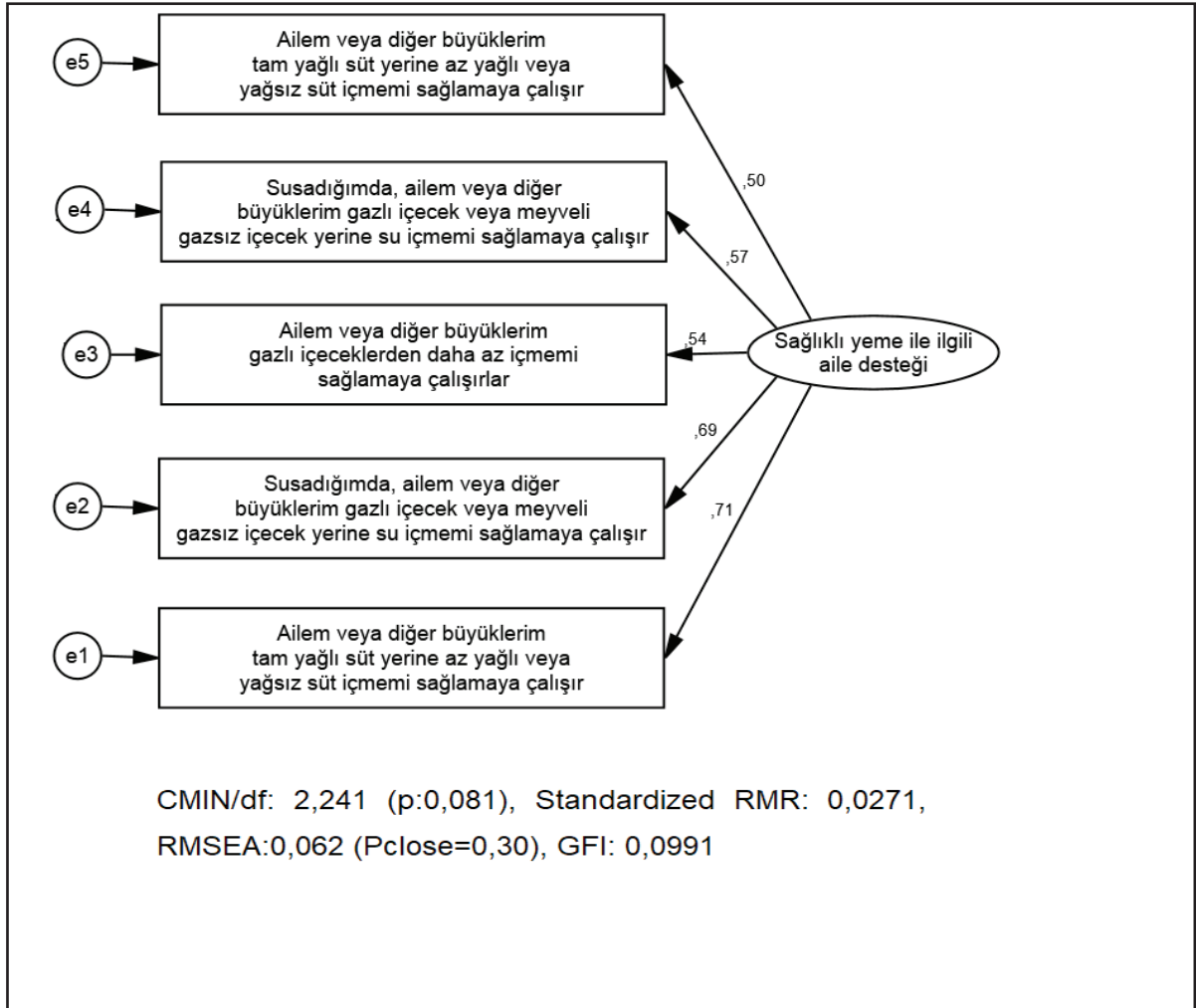
BULGULAR

Erkek ve kız çocuklarda ölçeğin açıklayıcı faktör analizi sonuçlarından elde edilen faktör yükleri, Açıklanan Varyans, Kaiser-meyer-olkin (kmo) testi: iç tutarlılık Cronbach’s alpha katsayısı ve güvenilirlik katsayısı Spearman’s rho korelasyon katsayısı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Erkek ve Kız Çocukların Sağlıklı Yeme ile İlgili Aile Desteği Ölçeğine ait Faktör Analizi İç Tutarlılık ve Test Tekrar Test Sonuçları, Ankara, 2015

Sağlıklı yeme ile ilgili aile desteği ölçeği	Erkek çocuklar için faktör yükü (n=324)	Kız çocuklar için faktör yükü (n=284)
1. Ailem veya diğer büyüklerim ara öğün olarak meyve yememi sağlamaya çalışır	0,760	0,800
3. Ailem veya diğer büyüklerim gazlı içeceklerden daha az içmemi sağlamaya çalışırlar	0,714	0,762
2. Ailem veya diğer büyüklerim ara öğün olarak sebze yememi sağlamaya çalışır	0,701	0,777
4. Susadığımda, ailem veya diğer büyüklerim gazlı içecek veya meyveli gazsız içecek yerine su içmemi sağlamaya çalışır	0,692	0,783
5. Ailem veya diğer büyüklerim tam yağlı süt yerine az yağlı veya yağsız süt içmemi sağlamaya çalışır	0,642	0,622
Açıklanan Varyans	49,388	56,491
Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi	0,764	0,783
Cronbach’s Alpha	0,741	0,804
Test-tekrar test (Spearman’s rho correlation coefficient)	0,530	0,636

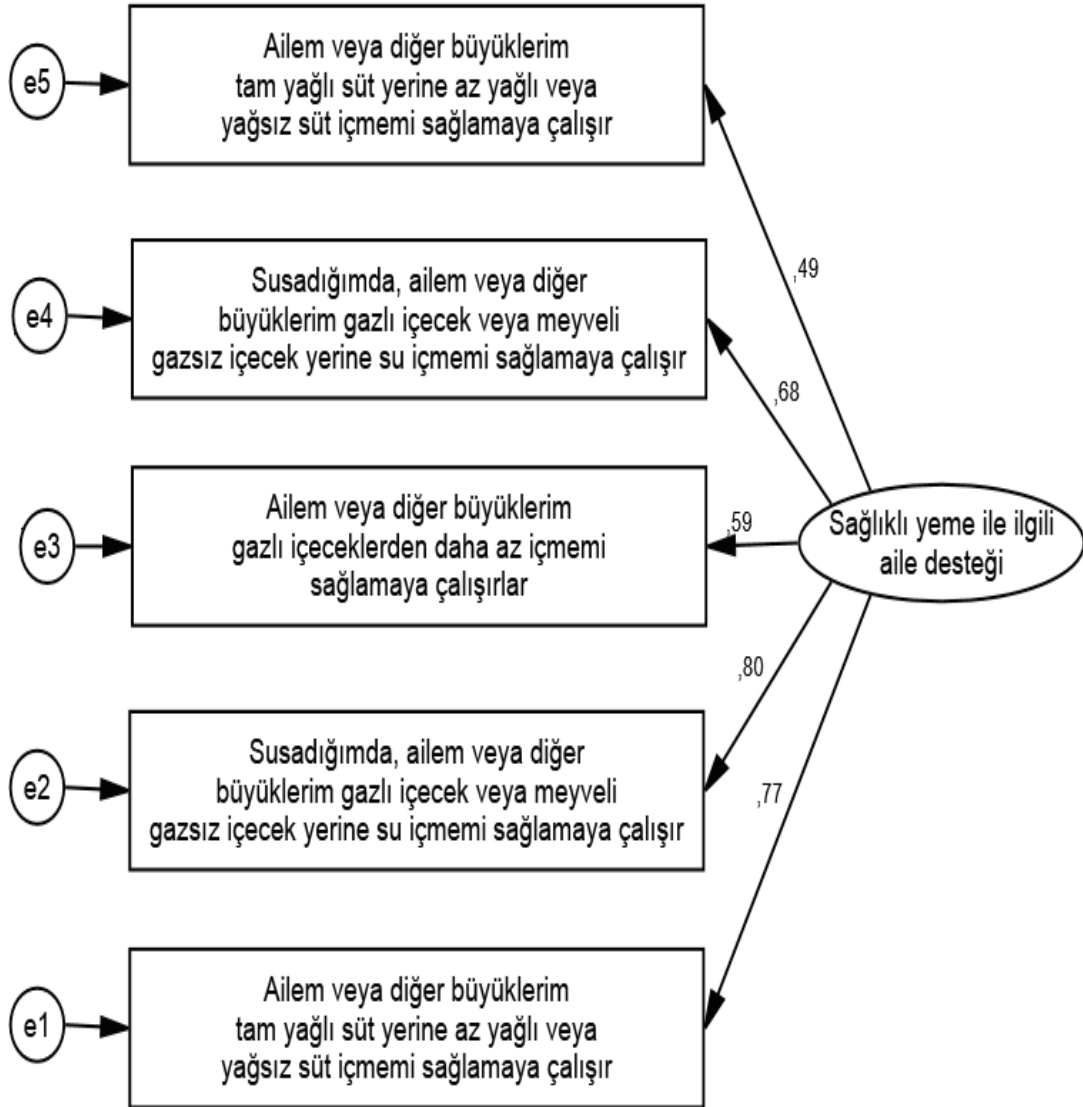
Şekil 1. Erkek çocuklar için sağlıklı yeme ile ilgili aile desteği ölçeği doğrulayıcı faktör analizi sonuçları, Ankara, 2015

Erkek çocuklar için sağlıklı yeme ile ilgili aile desteği ölçeği doğrulayıcı faktör analizi sonuçları Şekil 1’de ve kızlar için olan sonuçlar Şekil 2’de sunulmuştur.

Erkek çocuklar için yapılan doğrulayıcı faktör analizinde CMIN/df değeri 2,241, standardize RMR değeri 0,0271, RMSEA değeri 0,062 ve GFI değeri 0,0991 bulunmuştur (Şekil 1). Bu değerler kız çocuklar için sırasıyla 0,167; 0,0237, 0,049 ve 0,993 şeklindedir (Şekil 2).

Şekil 2. Kız çocuklar için sağlıklı yeme ile ilgili aile desteği ölçeği doğrulayıcı faktör analizi sonuçları, Ankara, 2015

CMIN/df: 1,690 (p: 0,167), Standardized RMR: 0,237,
RMSEA: 0,049 (Pclose=0,413), GFI: 0,993

Tablo 2. Kız ve erkek çocuklar için sağlıklı yeme ile ilgili aile desteği ölçeği güvenirlik sonuçları, Ankara, 2015

	Erkek	Kız
Test-tekrar test		
Spearman's rho	0,530	0,636
İç Tutarlılık		
Cronbach's Alpha	0,741	0,804

Sağlıklı yeme ile ilgili aile desteği ölçeği güvenirlik sonuçlarına göre, Cronbach's Alpha değeri erkek çocuklarda 0,741 ve kız çocuklarda 0,804 bulunmuştur (Tablo 2).

örneklem büyüklüğünün geçerliliğini test etmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliği ölçümü yapılmıştır. Buna göre SYADÖ alt boyut KMO değeri erkek öğrenciler için 0,764, kız öğrenciler için 0,783 bulunmuştur. İstatistikî olarak KMO değeri, 0,7-0,8 arasında ise 'iyi' olarak yorumlanmaktadır (11). Ölçeğin alt boyut KMO değeri faktör yapısı üretebilecek bir örneklem büyüklüğüne sahip olduğunu göstermektedir. SYADÖ alt boyutun açıklanan varyans oranı erkek çocuklar için %49,388 ve öz değeri 2,469 olarak bulunmuştur. Kız çocukları için açıklanan varyans oranı 56,491 ve öz değeri 2,825 olarak bulunmuştur.

Tablo 3. Öğrencilerin cinsiyet, sosyoekonomik düzeylerine göre Sağlıklı Yeme ile İlgili Aile Desteği Ölçeği puan dağılımı , Ankara, 2015

	n	Ortalama	SS	Ortanca	En Küçük	En Büyük	p
Sosyoekonomik Düzey							<0,001
Düşük	230	12,2	2,6	13,0	5,0	15,0	Yüksek ve Düşük farklı
Orta	192	12,4	2,6	13,0	5,0	15,0	Yüksek ve Orta farklı
Yüksek	186	11,3	2,9	12,0	5,0	15,0	
Cinsiyet							0,058
Erkek	324	11,9	2,6	13,0	5,0	15,0	
Kız	284	12,1	2,9	13,0	5,0	15,0	
Toplam	608	12,0	2,7	13,0	5,0	15,0	

Geçerlik ve güvenirlik yapılan araştırma grubunda sosyoekonomik düzeye göre Sağlıklı Yeme ile İlgili Aile Desteği Ölçeği sonuçları farklı bulunmuştur. Yüksek SES düzeyinde bulunan ailelerin destek ölçeğinden aldıkları puanlar düşük ve orta sosyoekonomik düzeydeki ailelere göre daha düşük bulunmuştur. Çocukların cinsiyetleri arasında Aile Destek Ölçeği puanları arasında fark bulunmamıştır.

TARTIŞMA

Ölçeğin orijinali 5 madde ve tek boyuttan oluşmakta olup Türkçe adaptasyonunda da bu 5 madde ve tek boyut korunmuştur. Ölçeğin orijinali geliştirilirken çalışma grubunda sadece kız çocukları yer almasına karşın Türkçe uyarlanma çalışmasında hem kız hem erkek çocuklarda analizler ayrı ayrı yapılmıştır. SYADÖ Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) sonucunda, özgün ölçeğin çalışmasındaki tek boyut ile elde edilen boyut benzer bir dağılım göstermektedir. Yine bu çalışmada

Üretilen faktörlerin özgün araştırma ile benzerlik göstermesi, çocukların sorulara benzer yanıtlar verdiğini göstermektedir. Bu sonuç SYADÖ'nün çocukların sağlıklı yeme öz yeterliklerini doğru ölçen bir ölçek olduğunu göstermektedir. SYADÖ, hem kız hem erkek çocuklar için oluşturulan DFA sonuçlarına göre ölçeğin geçerlik değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür. Ölçeğin ki-kare/sd ve RMSEA değerleri açısından kabul edilebilir bir uyumda olduğu, GFI değeri açısından çok iyi bir uyum gösterdiği görülmektedir (12,13).

Ölçeğin iç tutarlılığı Cronbach's alpha katsayısı ile değerlendirilmiştir. Cronbach's alpha katsayısının 0,6'dan büyük olması ölçeğin geçerli olduğunu göstermektedir (14-16). SYADÖ'nin iç tutarlılığını gösteren Cronbach alpha katsayısı erkek çocuklar için 0,741 olarak, kız çocukları için 0,804 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada ölçe-

ğin iç tutarlılık katsayısı Cronbach alfa katsayıları Özgün ölçeğin kız çocukları için Cronbach alfa katsayısı 0.69'dur. Ölçeğin güvenilirliği test tekrar testin korelasyon katsayısı ile değerlendirilmiştir. Spearman rho korelasyon katsayısı sonucuna göre ölçek hem kız hem de erkek çocuklar için güvenilirdir sonucuna varılmıştır (17).

Geçerlik ve güvenilirlik yapılan grupta Sağlıklı Yeme ile İlgili Aile Desteği Ölçeği puan ortalaması 12,0 (ss:2,7) olup yüksek sosyo-ekonomik düzeydeki ailelerde, düşük ve orta sosyoekonomik düzeydeki ailelere göre daha düşük bulunmuştur (Tablo 3). Story ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada ise ölçek puanı 2,4 ve 2,1 bulunmuştur (9). Bu değerler bizim çalışmamıza göre çok düşük bulunmuştur. Bu çalışma, sadece geçerlik ve güvenilirlik çalışması olduğu için etkileyebilecek olan etmenler araştırma kapsamında yer almamaktadır. Ancak bu ölçeğin yaygın olarak kullanılması sonucunda çıkan değerlerin karşılaştırılmasının daha uygun olduğu görüşünderiz. Sağlıklı Yeme İle İlgili Aile Desteği Ölçeği geçerlik ve güvenilirlik çalışması sadece Ankara kent merkezinde gerçekleştirilmiştir; Türkiye'nin farklı şehirlerinden alınmıştır. Bir kent merkezini temsil etmekle beraber kırsal kesim için SYADÖ Türkçe formunun faktör analizinin değerlendirilmesi uygun olacaktır.

SONUÇ

ÇSYÖÖ çocukların sağlıklı yeme öz yeterlik düzeyini ölçmek üzere 5 maddelik 1 alt boyuttan oluşmaktadır (Ek 1). Bu boyuttan üretilen faktörler açısından araştırmamız özgün araştırma ile benzerlik göstermiştir. SYAD Türk toplumunun bu örneklem grubu için geçerli ve güvenilir bir ölçek olarak başka çalışmalarda kullanılabilir.

Finansal destek: Çocukluk Döneminde Şişmanlık, Ailelerin Algısı ve Yaklaşımı Projesi (TUA-2015-5521), Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından Ulusal ve Uluslararası Katılımlı Araştırma Projesi olarak desteklenmiştir.

KAYNAKLAR

1. Özcebe, H & Bağcı-Bosi, A. T. Türkiye Çocukluk Çağı (7-8yaş) Şişmanlık Araştırması (Cosi-Tur) 2013. Editörler: Seçil Özkan, Hilal Özcebe, Nazım Yardım, Ayşe Tülay Bağcı Bosi), Ankara: Sistem Ofset,2014;1.
2. WHO Healthy Diet Key Facts. 2015, https://www.who.int/nutrition/publications/nutrientrequirements/healthydiet_factsheet394.pdf Erişim tarihi:02.03.2019
3. Neumark-Sztainer D, Larson NI, Fulkerson JA, Eisenberg ME, Story M. Family meals and adolescents: What have we learned from Project EAT (Eating Among Teens)? *Public Health Nutr*:2010;13(7):1113-1121.
4. Faught E., Vander Ploeg K., Chu Y.L., Storey K., Veuglers P.J. The influence of parental encouragement and caring about healthy eating on children's diet quality and body weights. *Public Health Nutr*. 2015;19:22-829.
5. Berge JM, Wall M, Larson N, Forsyth A, Bauer KW, Neumark Sztainer D. Youth dietary intake and weight status: Healthful neighborhood food environments enhance the protective role of supportive family home environments. *Health Place*.2014;26:69-77.
6. Woodruff SJ, Hanning RM, McGoldrick K, Brown KS. Healthy Eating Index-C is positively associated with family diner frequency among students in grades from Southern Ontario, Canada. *Eur J Clin Nutr*. 2010;64(5):454-460.
7. Vaughn AE, Ward DS, Fisher JO, et al. Fundamental constructs in food parenting practices: A content map to guide future research. *Nutr Rev*.2016;74(2):98-117
8. Slater J, Sevenhuysen G, Edginton B, O'Neil J. Trying to make it all come together: Structuration and employed mothers' experience of family food provisioning in Canada. *Health Promot Int*. 2012;27(3):405-415.
9. Story, M, Sherwood, N. E., Himes, J. H., Davis, M., Jacobs, D. R., Cartwright, Y., ... & Rochon, J. An after-school obesity prevention program for African-American girls: The Minnesota GEMS pilot study. *Ethnicity and Disease*, 2003;13(1),
10. Özcebe, H. Üner, S. Arslan, U., Ünlü, H., Yardım, M., Araz, Ö., Huang T., Bilir, N. Beslenme ve Fiziksel Aktivite Ölçekleri: Çocuk ve Erişkinlerde Türkçe Geçerlik ve Güvenilirlik Sonuçları. Ed: Sarp Üner, 2017, Ankara
11. Aktürk Z, Acemoğlu H. Tıbbi araştırmalarda güvenilirlik ve geçerlilik. *Dicle Tıp Dergisi* 2012;39(2):316-319.
12. Hooper D, Coughlan J, Mullen M. Structural equation modelling: guidelines for determining model fit. *Electronic Journal of Business Research Methods* 2002;6(1):53-60
13. Feinian Chen F, Curran PJ, Bollen KA, Kirby J, Paxton P. An empirical evaluation of the use of fixed cutoff points in

RMSEA test statistic in structural equation models. *Sociological Methods & Research* 2008;36(4):462-494.

14. Hume C, Ball K, Salmon J. Development and reliability of a self-report questionnaire to examine children's perceptions of the physical activity environment at home and in the neighborhood. *The international journal of behavioral nutrition and physical activity*. 2006;3(16).

15. Sim J, Wright C: *Research in health care: concepts, designs and methods*. 1st ed. United Kingdom, Stanley Thornes Publishers 2000.

16. Horne R, Hankins M, Jenkins R. The Satisfaction with Information about Medicines Scale (SIMS): a new measurement tool for audit and research. *Quality in healthcare* 2001; 10: 135-140.

17. Schober P, Boer C, Schwarte LA. Correlation Coefficients: Appropriate Use and Interpretation. *Anesthesia and analgesia* 2018; 126(5): 1763–1768.

Ek 1. Tablo 1. Ölçeğin Türkçe uyarlanmış hali

Lütfen aşağıdaki maddeleri dikkatlice okuduktan sonra, her bir maddenin sizin için ne sıklıkla doğru olduğunu işaretleyiniz.			
	Neredeyse hiç	Bazen	Hemen hemen her zaman
1. Ailem veya diğer büyüklerim ara öğün olarak meyve yememi sağlamaya çalışır			
2. Ailem veya diğer büyüklerim ara öğün olarak sebze yememi sağlamaya çalışır			
3. Ailem veya diğer büyüklerim gazlı içeceklerden daha az içmemi sağlamaya çalışırlar			
4. Susadığımda, ailem veya diğer büyüklerim gazlı içecek veya meyveli gazsız içecek yerine su içmemi sağlamaya çalışır			
5. Ailem veya diğer büyüklerim tam yağlı süt yerine az yağlı veya yağsız süt içmemi sağlamaya çalışır			